

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I 204/06
28.02.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Слободана Рашића, председника већа, Невенке Важић, др Глигорија Спасојевића, мр Сретка Јанковића и Горана Чавлине, чланова већа, са саветником Наташом Бањац, као записничарем, у кривичном предмету против оптуженог АА, због кривичног дела разбојништва из члана 168. став 1. Кривичног закона Републике Србије и др., одлучујући о жалбама Окружног јавног тужиоца у Крушевцу, оптуженог и његовог браниоца, адв. АБ, изјављеним против пресуде Окружног суда у Крушевцу К. 65/05 од 21.11.2005. године, у седници већа одржаној дана 28.02.2006. године, донео је

ПРЕСУДУ

Поводом жалби Окружног јавног тужиоца у Крушевцу, оптуженог АА и његовог браниоца, а по службеној дужности, ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Окружног суда у Крушевцу К. 65/05 од 21.11.2005. године, у погледу правне оцене дела и одлуке о мери безбедности, тако што Врховни суд:

- радње оптуженог АА, описане у изреци првостепене пресуде, правно квалификује као кривично дело разбојништво из члана 206. став 1. Кривичног законика („Службени гласник Републике Србије“, бр. 85/05 од 06.10.2005. године), за које дело му утврђује казну затвора у трајању од 2 – две године, као кривично дело недозвољено држање оружја и експлозивних материја из члана 348. став 2. Кривичног законика, за које дело му утврђује казну затвора у трајању од 1 – једне године и као кривично дело недозвољене полне радње из члана 182. став 1. Кривичног законика, за које дело му утврђује казну затвора у трајању од 1 – једне године, па оптуженог за наведена кривична дела, применом члана 60. став 1. и став 2. тачка 2. Кривичног законика, осуђује на јединствену казну затвора у трајању од 3 – три године и 6 – шест месеци у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 19.05.2005. године, па надаље;

- на основу члана 87. став 1. Кривичног законика, према оптуженом АА изриче се мера безбедности одузимања предмета – гасног пиштоља ("VALTRO mod-85 COMBAT cal. 9 mm PA"), фабричког броја А-18903, серијски број CAT-6093, италијанске производње, који се предаје на даље располагање СУП-у Крушевац, док се жалбе Окружног јавног тужиоца у Крушевцу, оптуженог АА и његовог браниоца, одбијају као неосноване.

Образложење

Наведеном првостепеном пресудом Окружног суда у Крушевцу, оптужени АА оглашен је кривим за кривично дело разбојништво из члана 168. став 1. Кривичног закона Републике Србије (КЗ РС), за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од 2 године, за кривично дело неовлашћено држање ватреног оружја из члана 33. став 2. Закона о оружју и муницији (ЗОМ) за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од 1 године и за кривично дело блудне радње из члана 108. КЗ РС, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од 1 године и осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 3 – три године и 6 – шест месеци у коју му се урачунава време проведено у притвору од 19.05.2005. године, до правноснажности пресуде. Оптуженом је изречена мера безбедности одузимања предмета – "VALTRO mod-85 COMBAT cal. 9 mm PA", фабричког броја А-18903, серијски број CAT-6093, италијанске производње. Оптужени је обавезан да плати суду износ од 2.000,00 динара на име паушала и на име осталих трошкова кривичног поступка износ од 48.300,00 динара, а оштећеној ББ износ од 22.500,00 динара, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Оштећена ББ, ради остварења имовинско-правног захтева, упућена је на парницу.

Против те пресуде благовремено су изјавили жалбе:

- Окружни јавни тужилац у Крушевцу, због одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да Врховни суд Србије побијану пресуду преиначи тако што ће опт. АА утврдити појединачне казне затвора за свако извршено кривично дело без примењивања одредаба о ублажавању казни, а потом изрећи јединствену казну затвора у дужем временском трајању;

- Оптужени, не опредељујући законске основе побијања пресуде, а из образложења жалбе произилази да пресуду побија, у односу на кривично дело из члана 33. став 2. ЗОМ, због повреде Кривичног закона и одлуке о казни, са предлогом да се његова жалба размотри и да му се изречена казна ублажи;

- Бранилац оптуженог, због битне повреде одредаба ЗКП, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, са предлогом да Врховни суд Србије побијану пресуду укине или да је преиначи тако да оптуженог за кривично дело из члана 33. став 2. ЗОМ ослободи од одговорности.

Републички јавни тужилац, у поднеску Ктж. бр. 266/06 од 03.02.2006. године, предложио је да Врховни суд Србије уважи жалбу Окружног јавног тужиоца у Крушевцу и побијану пресуду преиначи тако што ће оптуженом АА изрећи јединствену казну затвора у дужем временском трајању, а да одбије као неосноване жалбе оптуженог АА и његовог браниоца, адв. АБ.

Врховни суд је у седници већа испитао побијану пресуду, размотрио остале списе предмета и став и предлог Републичког јавног тужиоца, из наведеног поднеска, па је након оцене жалбених навода и предлога, нашао да су жалбе јавног тужиоца, оптуженог и његовог браниоца неосноване, а да поводом тих жалби, по службеној дужности, побијану пресуду треба преиначити у погледу правне оцене дела и одлуке о мери безбедности.

Првостепеном пресудом и у поступку који је претходио доношењу исте, нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка на који је другостепени суд, у смислу члана 380. став 1. тачка 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), пази по службеној дужности, дакле, ни битне повреде одредаба поступка из члана 368. став 1. тачка 10. и тачка 11. ЗКП, на који се, неосновано, указује жалбом браниоца оптуженог.

Наводи ове жалбе да се пресуда заснива на доказима прибављеним у преткривичном поступку од стране органа унутрашњих послова, на којима се, у смислу члана 18. став 2. ЗКП, судска одлука не може заснивати јер су прибављени на начин супротан одредбама члана 13. став 1. до 4. и став 6., члана 68. став 1., члана 71. став 1., 2. и 4., члана 78. став 2. и члана 226. став 8. ЗКП, па да је тиме учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 10. ЗКП, су неосновани. Из списка предмета утврђује се, а према наводима жалбе браниоца није ни спорно, да је улазак овлашћених службених лица СУП-а Крушевац у кућу оштећене ББ и преглед просторија куће уследио због основане сумње да је у току извршење кривичних дела, односно по пријави суседа оштећене, ВВ и ГГ, о нападу на оштећену и да се из њене куће чује вика и гласни позиви у помоћ женске особе. У таквој ситуацији, кад постоји потреба отклањања озбиљне опасности по живот и здравље људи и опасности од уништења трагова извршења кривичног дела или предмета важних за кривични поступак које од учиниоца треба одузети, дакле, кад постоји очигледна опасност од одлагања, органи унутрашњих послова овлашћени су, сходно одредби члана 238. став 1. у вези са чланом 81. и чланом 78. став 3. ЗКП, да и без наредбе суда, присуства сведока и без давања поуке о праву на браниоца односно адвоката, предузму радње претреса просторија и лица и привременог одузимања предмета, уз издавање потврде, па су, дакле, предузете радње овлашћених службених лица ОУП Крушевац, у конкретном случају, у складу са одредбама ЗКП и тим радњама прибављени докази могли су се користити у поступку и на њима се могла засновати пресуда. При том, не стоји ни тврдња браниоца о повреди одредби члана 226. став 8. ЗКП, јер оптужени није саслушаван у својству осумњиченог пред овлашћеним службеним лицем органа унутрашњих послова, а из решења о задржавању оптуженог, донетог од стране СУП Крушевац 19.05.2005. године, видљиво је да је оптужени поучен о праву на браниоца и да је за браниоца узео адв. ДД.

Неосновано се жалбом браниоца оптуженог, побијајући првостепену пресуду, у односу на кривично дело из члана 33. став 2. ЗОМ, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП и истовремено због погрешно и непотпуног утврђеног чињеничног стања, истиче да пресуда нема

разлога о чињеницама од којих зависи постојање кривичног дела у питању и кривичне одговорности оптуженог јер суд не даје оцену одбране оптуженог, исказа оштећене ББ и налаза и мишљења вештака балистичара, појединачно и у међусобној вези, ни оцену веродостојности противречних доказа и пропушта да изведе доказе непосредним саслушањем оштећене и мал. ЋЋ и да је услед тих пропуста остало неразјашњено да ли је предметни гасни пиштољ био неисправан, како је тврдио оптужени у одбрани док суд само утврђује вештачењем да се ради о гасном оружју које испушта гас или друге супстанце штетне по здравље, као и да ли су оптужени и мал. ЋЋ пиштољ нашли у кући оштећене или су га донели са собом и ко је од њих двојице то учинио, имајући у виду да из записника о увиђају произилази само то да је пиштољ пронађен у просторији у којој су се и они налазили и да су обојица потписали потврду да је од њих одузет пиштољ.

Ово из разлога што је првостепени суд, правилном оценом изведених доказа ближе означених у побијаној пресуди, као и правилном оценом одбране оптуженог, правилно и у потпуности утврдио све одлучне чињенице из којих произилазе објективна и субјективна обележја кривичног дела у питању, о чему је у образложењу пресуде изнео јасне и потпуне разлоге, непротивречне изведеним доказима, које прихвата и Врховни суд.

На основу јасног и детаљног казивања оштећене из истраге, несумњиво је утврђено да је оптужени критичном приликом држао пиштољ, а исказ оштећене у погледу наведене радње оптуженог, сагласан је садржини потврде о привременом одузимању предмета од оптуженог коју је он без примедби потписао и тиме потврдио да је предметни гасни пиштољ управо од њега одузет, док мал. ЋЋ потврду такве садржине (да је од њега одузет пиштољ) није потписао, па је супротна тврдња у жалби браниоца оптуженог нетачна. С обзиром на овакво утврђене чињенице, изведеним доказима, и оправданост разлога изнетих у побијаној пресуди за одлуку суда да се не изводи доказ непосредним саслушањем, на главном претресу, оштећене и мал. ЋЋ, у својству сведока, неприхватљиви су и супротни наводи жалбе браниоца, у погледу извођења ових доказа. Како је оптуженом стављено на терет неовлашћено држање гасног пиштоља у време предметног догађаја, то су без значаја наводи ове жалбе да није разјашњено како се пиштољ нашао на месту догађаја, као и указивање у жалби на околност да је у кући оштећене, пре предметног догађаја пронађен гасни метак истог калибра као и пиштољ.

Да је оптужени неовлашћено држао гасни пиштољ подобан да се из њега избацују гас или друге супстанце штетне по здравље људи, односно гасно оружје у смислу члана 1. Закона о изменама и допунама ЗОМ ("Службени гласник Републике Србије", бр. 44/98) чије држање је грађанима забрањено (члан 5. ЗОМ), сасвим јасно произилази из налаза и мишљења вештака балистичара ЕЕ, па су лишени сваког основа супротни наводи жалбе браниоца оптуженог да није разјашњено питање исправности оружја, као и наводи жалбе оптуженог да се ради о гасном пиштољу плашљивцу којим се не могу нанети повреде.

Испитујући правилност примене Кривичног закона и при том имајући у виду да је 01.01.2006. године, после доношења првостепене пресуде, ступио на снагу Кривични законик ("Службени гласник Републике Србије", бр. 85/05 од 06.10.2005. године) који је, с обзиром на запрећену казну за предметна кривична дела, блажи за оптуженог од закона важећег у време извршења дела, па је примена истог обавезна у смислу члана 5. став 2. Кривичног законика (КЗ), Врховни суд је по службеној дужности (члан 380. став 1. тачка 2. ЗКП) преиначио првостепену пресуду у погледу правне оцене дела, тако што је радње оптуженог описане у изреци побијане пресуде квалификовао као кривично дело разбојништво из члана 206. став 1. КЗ, кривично дело недозвољено држање оружја и експлозивних материја из члана 348. став 2. КЗ и кривично дело недозвољене полне радње из члана 182. став 1. КЗ.

За наведена кривична дела Врховни суд је оптуженом одмерио појединачне и јединствену казну затвора, као у изреци ове пресуде, полазећи од околности релевантних за ову одлуку (члан 54. КЗ), а које су побијаном пресудом правилно утврђене, како отежавајуће, које се односе на ранију осуђиваност оптуженог за кривична дела из члана 165. став 1. КЗ РС и да су предметна дела извршена у присуству малолетне деце – унука и братанца оштећене, тако и олакшавајуће околности које се односе породичну ситуацију оптуженог (разведен, отац троје малолетне деце), лошу материјалну ситуацију (да је без занимања и запослења), неповољне околности одрастања оптуженог без родитељског старања и бриге, делимично признање одређених одлучних чињеница везаних за извршење кривичних дела и изражено кајање оптуженог због извршења истих и налазећи да су, казна затвора у трајању од 2 године за кривично дело из члана 206. став 1. КЗ и казне затвора у трајању од по 1 године, за кривична дела из члана 348. став 2. КЗ и члана 182. став 1. КЗ, као и јединствена казна затвора у трајању од 3 године и 6 месеци, сразмерне значају наведених олакшавајућих и отежавајућих околности, израженој друштвеној осуди за предметна кривична дела и степену кривице оптуженог и да представљају неопходну, али и довољну меру за остварење сврхе кажњавања прописане чланом 42. КЗ.

Следствено реченом став жалбе јавног тужиоца да олакшавајуће околности утврђене побијаном пресудом немају такав значај и с тим у вези предлог изнет у овој жалби да се оптуженом изрекну појединачне и јединствена казна затвора у дужем временском трајању од казни изречених побијаном пресудом, Врховни суд оцењује као неосноване, а таквим оцењује и став жалбе браниоца да је оптуженом за дело из члана 33. став 2. ЗОМ била одмерена престога казна и предлог жалбе оптуженог да му се ублажи казна за учињена дела.

Сходно одредби члана 5. став 2. КЗ, Врховни суд је по службеној дужности преиначио првостепену пресуду у погледу одлуке о мери безбедности и оптуженом изрекао меру безбедности одузимања предмета, као у изреци ове пресуде.

Из свих изнетих разлога, а на основу члана 388. и члана 391. став 1. ЗКП, Врховни суд Србије је одлучио као у изреци ове пресуде.

Председник већа – судија,

Слободан Рашић, с.р.

Записничар,

Наташа Бањац, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице,

Мирјана Војводић

СТ